

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ АСОРТИМЕНТУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ ПАРКІНСОНА ЗА УРЯДОВОЮ ПРОГРАМОЮ «ДОСТУПНІ ЛІКИ»

Костюк І.А., Закусило Л.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Хвороба Паркінсона (ХП) посідає друге місце серед найбільш поширених нейродегенеративних захворювань людей похилого віку, а також відноситься до невиліковних. За умов глобального старіння населення, вивчення саме таких нозологій, які пов'язані з віком, є надзвичайно актуальними серед досліджень системи охорони здоров'я. Одночасно маємо враховувати і економічну ситуацію в Україні, що, на жаль, є не стабільною. Адже в такі часи впровадження реформування щодо фінансування системи охорони здоров'я є проблематичним, а для населення – фармакотерапія невиліковних нозологій надзвичайно складною.

З метою протидії зростанню поширеності ХП, а також забезпечення фізичної та економічної доступності лікарських засобів (ЛЗ) для належної фармакотерапії в Україні працює Урядова програма реімбурсації ЛЗ для соціально значущих захворювань – «Доступні ліки». Не зважаючи на те, що програма була запроваджена у 2017 році, ЛЗ для лікування ХП з'явилися лише наприкінці 2022 року. Саме тому метою дослідження став аналіз динаміки асортименту ЛЗ для лікування ХП за урядовою програмою «Доступні ліки».

Проведений контент-аналіз 3 останніх випусків Реєстрів ЛЗ, які підлягають реімбурсації, в яких наявна досліджувана категорія препаратів, продемонстрував стабільність у кількості МНН, які застосовують для лікування ХП. У 1 випуску були наявні ЛЗ лише комбінації левадопи-карбідопи, а вже у 2 та 3 випусках з'явився ЛЗ з МНН Біпериден. На сьогодні в Реєстрі є 7 торговельних назв (ТН): 1 – МНН Біперидену та 6 – Левадопи-Карбідопи. Усі наявні ЛЗ представлені у формі таблеток, у тому числі наявні 2 ТН таблеток пролонгованої дії.

Для виявлення асортиментної ніші для вітчизняного виробництва досліджувану номенклатуру ЛЗ було проаналізовано і за виробниками. Асортимент формують фармацевтичні компанії 5 країн: Індія, Італія, Республіка Словенія, Україна та Швейцарія. Вітчизняний сегмент представляє лише ТОВ «Фарма Старт» (28,6% номенклатури).

У зв'язку з тим, що дана програма спрямована на зменшення витрат з кишені пацієнтів, було проаналізовано і розмір реімбурсації. Так, для МНН Біпериден розмір відшкодування становить 100%, а для комбінації Левадопи-Карбідопи – 3 ТН відпускаються безкоштовно та ще для ТН розмір реімбурсації коливається від 67,55 % до 95,28%.

У цілому номенклатура ЛЗ для лікування ХП у програмі «Доступні ліки» на етапі становлення, однак вже в кожній МНН наявний хоча б 1 препарат з повною реімбурсацією. Також виявлено перспективу для розвитку вітчизняного сегменту в зазначених МНН, особливо для ЛЗ з Біпериденом, де немає взагалі препаратів українських виробників.